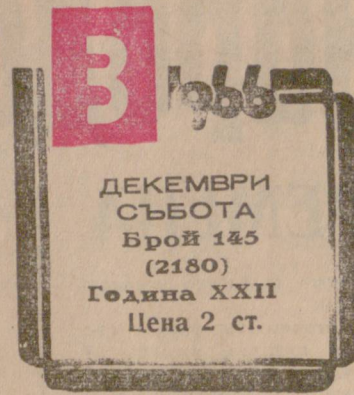

БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ — ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Излиза три пъти седмично

ПРЕДСРОЧНО

КОЛЕКТИВЪТ на най-голямото шивашко предприятие в окръга — ДИП „Денко Георгиев“ — Велико Търново вече изпълни годишния си производствен план. Благодарение на широкото социалистическо сътрудничество преди Деветия партиен конгрес, на работата по новия начин на стопанско ръководство и ентузиазма на стотиците работници и работнички до края на годината ще бъде изработена надпланова продукция за 400 000 лева. Начело в трудова надпревара са бригадите с ръководители Недка Митева и Маргарита Бъчварова.

Сл. Славчев

ПРЕДИ няколко дена изпълни годишния си план и колективът на ГТП „Нармат“ — Велико Търново. Едновременно с упоритата борба за повишаване културата на обслужването и разнообразяването на асортимента, до края на годината ще бъде реализиран надпланов стокоборот за 1 100 000 лева и надпланова печалба за 25 000 лева.

Д. Стоянов

ВСИЧКИ СИЛИ ЗА ПРЕТВОРЯВАНЕ В ДЕЛА РЕШЕНИЯТА НА IX КОНГРЕС НА БКП

ВЧЕРА във Велико Търново се състоя съвещание на окръжния партиен, стопански, профсъюзен, комсомолски и отечественофронтски актив. Членът на ЦК на БКП и първи секретар на Окръжния комитет на Партията д-р. Йордан Костов запозна присъстващите с работата и решенията на Деветия партиен конгрес, с предстоящите задачи на окръжната партийна организация за претворяването им в живота.

Като очерта огромното значение на конгреса, неговата представителност, оценките, които са направили представителите на братските партии и особено делегацията на КПСС, д-р. Костов изтъкна, че Деветият конгрес ще заеме изключително важно място в историята на Партията и страната както по своето вътрешно, така и по международното си значение. Българската комунистическа партия и нейният Централен комитет — каза д-р. Костов — извършиха огромна работа за внедряване на ленинските принципи и норми на партиен и обществен живот. С това Партията се издигна и укрепна като всепризнат авангард на работническата класа и на народа в борбата за ускорено изграждане на социализма. Свежи път на априлатската линия умножи силите на комунистите, повиши значително авангардната им роля във всички сектори на живота. Както никога укрепиха връзките на Партията с трудещите се. Сега Партията и нейният Централен комитет живеят с пулса на народа и

съобразно с нашите икономически възможности вземат необходимите мерки за бързо и успешно решаване на жизнените проблеми.

Главното сега е да се дигнат Партията и народът — както се каза в заключителната реч на д-р. Тодор Живков — на труд и борба за превръщане в плът и кръв решенията на Деветия партиен конгрес, за завоюване на нови успехи, за издигане икономическата мощ на страната, за по-нататъшно повишаване на материалното и културното равнище на народа.

Първите секретари на градските комитети на Партията във Велико Търново — Димитър Петров, в Горна Оряховица — Иван Дончев и в Павликени — Никола Василев разказаха за инициативите, които се подемат от трудещите се във връзка с изучаване и изпълнение на конгресните решения. Председателят на ТКЗС в с. Обединение Стефан Петров съобщи, че кооперативът в дните на конгреса е преизпълнил годишния план за общата продукция с 2 на сто, а до края на годината преизпълнението ще достигне 10 на сто. Още по време на предконгресната работа, под ръководството на общинската партийна организация, ръководството на ТКЗС си е поставило за задача в тясна връзка с Академията на селскостопанските науки да реши на научна основа перспективното планиране и някои проблеми, свързани с повишаване ефективността на селскостопанското производство.

Другият Петров съобщи, че шест зена за комплексна механизация тази година са отглеждали царевича на площ от 9000 декара и са прибрали по 620 кг средно от декара на неполовни площи.

За проблемите, които решават кооператорите и механизаторите, породени от конгресните решения, в с. Мораво г-вори и председателят на ТКЗС Йордан Георгиев.

Посрещнат с бурни и продължителни ръкопляскания, кандидат-членът на Политбюро на ЦК на БКП д-р. Лъчезар Аврамов дълбоко аргументирано разясни някои основни моменти от решенията на Деветия конгрес. Той наблегна особено много на порасналия международен авторитет на Партията и страната, на нейните големи възможности в решаването на задачите, които стоят пред нашия народ. Голямо внимание в своето изказване д-р. Аврамов отдели на мястото и ролята на световната социалистическа система, на проблемите за единството и сплотеността на редичите на световното комунистическо движение и единния антиимпериалистически фронт.

Присъстващите на съвещанието бяха запознати с мероприятията на Окръжния комитет на БКП за разясняване и претворяване в дела решенията на Деветия конгрес на БКП.

Съвещанието изпрати поздравителна телеграма до ЦК на БКП.

ЗА стопанския напредък на Родната ни, наред с милионите трудещи се, работят около 25 000 икономисти с висше образование. Една пета от тази многолюдна армия е получила образование във Висшия финансов-стопански институт „Димитър А. Ценов“ — гр. Свищов. Тия дни това скромно по размери, но бележито с делото си висше учебно заведение празнува своята тридесетгодишнина.

На 8 ноември 1936 година в Свищов бе открито Висше търговско училище. Дадено му бе името на Димитър Апостолов Ценов. Този родолюбив българин смятал, че именно в Свищов, при прочутата вече търговска гимназия, трябва да създаде такова училище, което да „развива научните клонове до възможната висота“. По-нататъшното развитие на института по безспорен начин показа, че прогресивното

професорско тяло успешно осъществява идеята на Димитър А. Ценов. Трудовете, които то публикува, обогатяват не само научната мисъл у нас, но оказват и съпротива на антинародните и антисоциалните действия на фашизма преди 9 септември 1944 година. През 1943 година проф. Анастас Бешков публикува научен труд „Песимистични настроения в политическата икономия от гледна точка на стопанската география“, в който се обявява против малтусианството. Като опровержение на малтусианската теория той сочи успешното решаване на въпроса за наредонаселението в Съветския съюз. Още непосредствено след 9 септември колектив, начело с проф. Тодор Владигеров, заедно с професорите Ранков, Тотев, Спирков и доцентите Станев и Русенов, спечели конкурс на Министерството на социалните гри

жи на тема: „Възможности за стабилизиране на цените в НРБ“. Под ръководството на първия ректор на института проф. Димитър Бърво бе разработен законопроект за кооперативно стопанисване на земята. В Свищовския институт бе предложен първият сметкоплан на ТКЗС. Тук, в условията на народната власт, можеше да се развият и израснат много професори, доценти, преподаватели, асистенти и аспиранти, които със самоотвержен труд подготвят за народното стопанство висококвалифицирани специалисти. Благодарение на положителните традиции за работа с младите научни работници в института за целия период са израсли 36 доценти, 19 от които са повишени в звание професори. Успешно са защитили кандидатски дисертации 30 преподаватели и им е присвоена научна степен „Кандидат на науките“.

Паралелно с научните си разработки, те оказваха и продължават да оказват ценна помощ на социалистическата практика, чрез организиране на икономически конференции, конкретни проучвания, изясняне на лекции. Само през последните две години с участието на института в окръга бяха направени прегледи по използване на основните фондове, по техническия уровень и качеството на продукцията и др., които спомогнаха много за развитието на промишлеността.

Тази помощ ще бъде още по-действена след изграждането на изчислителния център, който ще спомогне за извършване на позадълбочени и основани на математически методи икономически разработки.

Под грижите на народната власт и на тоя млад, ентузиастичен и способен професорски и преподавателски колектив, нашият институт от година на година израстваше все повече и повече и днес заема достойно място в развитието на родната икономическа наука, в подготовката на млади специалисти за нуждите на народното ни стопанство. Почти няма кътче на нашата Родина, където да не работят възпитаници на нашия институт, които чрез своите знания и опит допринасят за разцвѣта на нашата социалистическа икономика.

Сега в изпълнение решенията на Деветия конгрес на Партията още повече се повишават изискванията както към икономическите разработки.

ческата наука, така и към подготовката на кадрите с висше икономическо образование. Без научно планиране, без рационално устроени контрол и отчетност трудовите усилия биха губили от своята ефективност. В този смисъл след 30-годишно функциониране на ВФСИ „Д. А. Ценов“ очакваме от преподавателския и студентския състав още повече.

Особено важно за бъдещите възпитаници на института е да продължат най-добрите традиции на родолюбие, да носят достойно честа на училището. На тях им предстои отговорната задача, заедно с икономистите от другите институти, да се включат в доразработването на показателите на петата петилетка, да доведат докрай внедряването на новата система на ръководство на народното стопанство във всичките му отрасли и да съдействуват за претворяване решенията на Деветия конгрес на БКП.

От преподавателския състав очакваме да увеличат усилията си за подобряване на обучението, с цел да се повиши чувствително квалификацията на подготвяните специалисти, за да отговорят на повишените изисквания на теорията и практиката. Очакваме научни трудове във връзка с решаването на проблемите на новата система на ръководство на народното стопанство и особено в механизма на приложението й.

На територията на Великотърновския окръг работят 1491 специалисти-икономисти с висше образование, голяма част от които са възпитаници на ВФСИ — Свищов. Заедно с икономистите завършили другите институти, те дават своя принос за стопанския напредък на окръга ни и за увеличаване доходите на трудещите се.

Нека в следващите години на своето съществуване ВФСИ „Димитър А. Ценов“, доразвивайки родолюбивите традиции в училището и патриотичния пример на героите-антифашисти, даде своя принос в борбата за осъществяване на задачите в социалистическото и комунистическото строителство.

Димитър ТУЖАРОВ,
председател на изпълкома на окръжния народен съвет — Велико Търново, възпитаник на ВФСИ — Свищов

Във ВФСИ — Свищов се възпитава, възторжена младеж за нашата процъфтяваща родина. Тя е достоен последовател на славните традиции на „Червената академия“.

Георги МУНДОВ

ВЕСТИ ОТ РЕСЕН

ГОЛЕМИ бяха щетиите, които нанесе наводнението през месец юни на Ресенския кооператив. Повече от 3600 декара бяха залети от реките Росица и Негованка. По-късно два пъти падаха градушки и особено постраднаха трите зеленчукови градини. 2000 декара царевича и др.

Годината не беше благоприятна за лука и лозята. Въпреки тези поражения Управителният съвет на ТКЗС, Общинският комитет на БКП положиха големи грижи, всички бригади работиха всеотдайно и засяха 10 000 декара втори култури, втори път косяха ливадите, защото първия път сеното беше отвлечено. Сега отново самочувствието е възврътнато.

От предварителните из-

числения се вижда, че планът общо за ТКЗС ще бъде изпълнен. В чест на Деветия конгрес на БКП първи рапортува колективът на овцевъдната в с. Никюп, а фуражно-животновъдната бригада в същото село с бригадир Марин Михайлов общо до края на годината ще даде над плана 12 000 лева.

Изпълни годишния си план и колективът на краеведската в с. Ресен с бригадир Георги Караиванов. Нададено е 856 000 литра мляко, а през този месец ще предаде над плана още 90 000.

Тази година в стопанството ще се нагон над 300 литра мляко повече от крава или общо за ТКЗС това е 400 тона повече от миналата година. Този успех и намаляването на себестойността

та на месото се дължи на фуражно-животновъдните бригади, които са нова прогресивна форма при нас за поевтиняването на животинската продукция.

Вчера изпълниха плановете си и бригадите в с. Водолей с бригадир Цанко Антонов и Трифон Маринов.

Колективът на вибробетонния цех при ТКЗС произведе заплануваните един милион автоклавни колове и 500 куб. м парникови каси, а до края на годината ще бъдат произведени още към 200 000 кола.

Бригадата на Ефтим Кунчев от с. Никюп при план 1750 тона захарно цвекло е предала 2800, а кооперативът предаде над плана 1239 тона пшеница, 320 тона ечемик, 800 тона царевича и др.

НОВИНИ ПО ТЕЛЕКСА ОТ БТА

Войната във Виетнам

ВАРВАРСКИ ДЕЙСТВИЯ НА АГРЕСОРТЕ

ХАНОЙ. 2 декември (БТА) — Американската военщина и сайгонските маршени продължават да използват отровни вещества против южно-виетнамското население. „Комитетът за осъждане на военните престъпления, извършвани от американските империалисти и техните слуги в Южен Виетнам“ публикува декларация, в която порицава нарушаването на нормите на международното право от американските империалисти.

В декларацията, предадена от агенция ВНА, се подчертава, че от 7 до 26 октомври по време на наказателни операции против четири села в провинция Тяу

Док американските войски са използвали отровни вещества против жителите на тези села. На 31 октомври поради използване на отровни вещества и последващата многочасова бомбардировка над едно от селата в провинция Тху Зау Мот са загинали 100 души и са били разрушени над 100 къщи.

Американската авиация продължава да извършва пиратски нападения срещу територията на Демократична република Виетнам. Вчера големи групи американски самолети нахлуваха няколко пъти във въздушното пространство на ДРВ, като бомбардирани и обстрелвали гъсто населени райони и

промишлени обекти в провинциите Куанг Бин и Йен Бай, както и района Вин Лин. Същевременно кораби от 7-я американски флот обстрелвали крайбрежните села в южната част на провинция Куанг Бин и в района Вин Лин. Във връзка с тези нови агресивни нападения на американската военщина мисията за свързка при върховното командване на Виетнамската народна армия е изпатила до международната комисия за наблюдение и контрол във Виетнам протестно послание, в което решително настоява САЩ да спазват строго Женевските споразумения от 1954 г. за Виетнам.

Вчера противовъздушната отбрана на ДРВ е свалила един американски разведателен безпилотен самолет, нахлул във въздушното

АМЕРИКАНСКИ САМОЛЕТИ

БОМБАРДИРАЛИ ХАНОЙ

ПАРИЖ. 2 декември (БТА). — Според съобщенията на агенция Франс прес от Ханой днес към 13 часа местно време три вълни аме-

пространство над Ханой. Това е 31-ят самолет от подобен тип, свален над ДРВ. Освен това по време на нападението на американски самолет над риболовни кораби близо до остров Хонг Мъ е бил свален един американски самолет „А-64“. Още един самолет „Ф-4“ е бил свален на 28 ноември в провинция Нин Бин. По такъв начин броят на самолетите, свалени над ДРВ, достигна 1566.

Както съобщава Агенция Юнайтед прес интърнешънъл, вчера американското военно командване в Южен Виетнам е признало, че през миналата седмица войските на интервентите са дали 850 души жертви. Това според агенцията е най-високата цифра на американските жертви от септември насам.

Американски самолети са бомбардирали едно предградие на Ханой, намиращо се на седем километра от центъра на столицата.

С ПОМОЩТА НА СЪВЕТСКИЯ СЪЮЗ

ДАМАСК. 2 декември (ТАСС). — Съгласно втория петгодишен план в Сирия се върши голяма работа за разширяване и реконструкция на железопътната мрежа. С ускорени темпове се строи железопътна линия, която ще свърже важния селскостопански и петролен район Камиили с пристанището на Средиземно море Латакия.

В Халеб бе луснат в експлоатация Завод за железобетонни траверси. Всичко това се осъществява със съдействието на Съветския съюз.

Маршал Жуков награден

МОСКВА. 2 декември (ТАСС). — Маршалът на Съветския съюз Георгий Жуков е награден с орден „Ленин“ по случай 70-годишнината му и както се каза в Указа на Президиума на Върховния съвет на СССР, за заслуги към въоръжените сили на Съветския съюз.

Жуков участва в Първата световна война и в Гражданската война. През 1939 година командувал армейска група при разгромаването на японските войски, настъпващи на територията на Монголската народна република в района на река Халхингол.

отечествена война (1941—1945) Жуков е заместник-народен комисар на отбраната, а след това командувал войските на Ленинградския, Западния, Първи украински и Първи белоруски фронт, заемал поста заместник на върховния главнокомандуващ. След войната Жуков е на редица ръководни постове в Съветската армия и министър на отбраната на СССР през периода от 1955 до 1957 година.

Маршал Жуков е удостоен четири пъти със званието „Герой на Съветския съюз“, награден е с много съветски и чужди ордени.

Успех

на Никола Николов

БУКУРЕЩ. 2 декември (Кор. на БТА). — Сюици в Букурещ театър за опера и балет нашето оперно изкуство отново завоюва успех в лицето на своя изтъкнат представител Никола Николов, който изпълни ролята на Отело в едноменната опера от Джузепе Верди.

У Тан остава

генерален секретар на ООН

НЮ ЙОРК. 2 декември (БТА). — Сюици Съветът за сигурност единодушно е приел предложение на У Тан да приеме отново поста на генерален секретар на ООН за още 5 години. Дипломатически източници съобщават, че Сюици У Тан е уверил Съвета за сигурност, че ще приеме отново поста генерален секретар. Очаква се официалното му съгласие, за да се пристъпи формално към преизбирането му от Общото събрание. У Тан е на 57 години и бе избран за генерален секретар на ООН на 30 ноември 1962 г.

30 години народополезна дейност

ДАРЕНИЕ ЗА ВЕЧНИ ВРЕМЕНА

ПРИМЕР ЗА ВСИЧКИ

ХРАБРИ СЪРЦА

Тридесет години са изминали от деня, когато се е открило в Свищов висше търговско училище. Тези години са време, в което много е живяло на един народ, ала време, в което да се изгради да „камък по камък“ едно народополезно дело, да се преустрои „душа по душа“, да се спечелват „човек по човек“ всички ония студенти, минали през училището и оставили трайни следи в неговия бурен живот.

В този къс време тук, на брега на великата река, в дълбоката, привидно замряла през втората половина на тридесетте години провинция, пуснало акорени нашето висше училище. Лум над още един светлинен на стопанска просвета в Свищов. И това станало не случайно за ерда със стари традиции, града на дарителите и радетелите за просвета и култура. Едно висше учебно заведение се явило, разраснало, укрепнало, възмъжало и дало прекрасни плодове — от личните учени, представители на прогресивната българска икономическа наука в годините преди и през Втората световна война, до висококвалифицираните и трудолюбиви специалисти-икономи.

През есента на 1936 г. в Свищов дошли да продължат образованието си триста и седемдесет младежи. Те били в по-голямата си част бедни луге. Било по политически, било по материални причини повечето от тях нямали възможност да учат другаде. Под червените студентски шапки обаче имало умни глави, а под тънките палтенци туптели храбри сърца, които не се уплашили нито от бедността, нито от мрака на тогавашната власт.

И преподавателите им в по-големия си брой тогава също били народни синове, произхождали от народа и му останали верни и в най-тежките години. Между професори и студенти разцъфтяла истинска дружба — открита, творческа, дисциплинирана. По всички парлами въпроси на науката и политиката студентите имали подкрепата на своите любими преподаватели. Те се уважавали едни други.

А и студентите се отличавали с високо трудолюбие, с примерна скромност, с гореща обща към отрудения български народ, от чиито недра дошли самите те. Похвална била и упоритостта им да усвояват преподаваните науки, а наред с тях те залязали коза скръшом, кога явно, да овладят и марксизма-ленинизма — науката на науките, верния компас в живота.

... Отдавна ги няма при нас

в училището тези младежи. На много от тях косите са вече побелели и оредели, а други — най-добрите, най-смелите — борците за народна свобода — са лежали в земята.

На тези огнени момци, на тези прекрасни млади хора са следовници днес нашите студенти.

И в деня на скромния тридесетгодишен юбилей на Висшия финансово-стопански институт „Д. А. Ценов“ днешните наши студенти честно могат да заявят, че пазят и умножават прогресивните традиции на своите преци, примера им винаги имат пред очи, стараят се да бъдат във всичко като тях, да не ги посрамат, да се окажат достойни за светлото им дело.

Дълбоко в сърцата и душите си нашите студенти са прикратили спомена за ония, чийто живот е отзвучал из усойте на Балкана, в лагери и тюрьми, по бойни полета — за добротелността и щастieto на българския народ!

Любен ГАВРИЛОВ
ст. преподавател

КАТО СЕ ВЪРНЕМ В МИНАЛОТО

В погледа към миналото на института най-напред изпъкват образите на дарителя Димитър Апостолов Ценов и на първия и дългогодишен ректор проф. Димитър Бъров.

Още с гласуването на закона за откриване на Висшето търговско училище и почти през всичкото време на съществуването му (особено в първите години), постоянно се оспорваше този изключителен дар за Свищов.

Заслуга за отбавяне атаките за преместване или закриване на института и най-вече заслуга за заявяването и укрепването на училището безспорно има проф. Димитър Бъров. С ценното сътрудничество на ефорията „Димитър А. Ценов“ и академическия съвет се продадоха имоти на дарителя в София и с получените парични средства се направиха трите сгради — институтската, киното и жилищната за преподавателите. Обезпечи се по такъв начин добра материална база за нормално обучение.

Още по-голяма е обаче заслугата на първия ректор-основател проф. Димитър Бъров в сполучливия подбор на преподавателския кадър. В това

с чествуването 50-годишнината на Софийския държавен университет и много други.

Вероломното нападение на фашистката Германия над Съветския съюз на 22 юни 1941 г. предизвика дълбоко възмущение. По указание на Партията бонсовата организация взе активно участие във възбуждената борба на българския народ против немско-фашистките побойители и техните български слуги. Мнозина свищовски бонсовци станали помощници и ятаци на разгърнатото се партизанско движение, а някои — смели партизански командири и бойци.

В борбата с кървавия монархофашизъм отдадоха своя млад живот студентите от нашия институт Снас Димитров Ерев, Асен Евтимов Иванов, Любомир Д. Шилгарски, Таньо Стефанов Втев, Никола Григоров, Христо Тодиев, Асен Банчев, Дойчо Лойчев и Цветан Дамиянов. Десетте други минаха през фашистките полицейски участъци, затвори и концлагери. Всички те със своето държане и саможертвост, оставиха на следващите поколения пример на кристално чист патриотизъм, на всеотдайност и готовност за даване на най-скъпото — живота — в името на великото дело за освобождаването на българския народ от фашисткото иго, за тържеството на комунизма.

Доц. Иван ИГНАТОВ

Откриването на Висше търговско училище в такъв един малък провинциален град, какъвто беше Свищов, даде възможност на децата на трудещите се да получат висше образование. В по-голямата си част от постъпилите до 9 септември 1944 г. в училището студенти бяха деца на селски, работници, занаятчи и други.

Мнозинството от студентите във Висшето търговско училище „Д. А. Ценов“ илаха не напруго от гимназиалната скамейка, а от суровото училище на живота. Редица от тях, преди да станат студенти, бяха лежали по няколко години във фашистките затвори, други — прекарвали нелегален живот, трети — уволнени като учители, заради своите прогресивни идеи, четвърти — лишени от всякаква държавна работа като „неблагонадеждни“ за фашистката власт и т. н. Тези именно младежи намериха отговорни вратите за следване в новосъздаваното Висше търговско училище „Д. А. Ценов“ в Свищов.

Обстоятелството, че мнозинството от свищовските студенти, преди постъпването си във Висшето училище, бяха прекарвали суровото житейско училище помогна за бързото и активното им включване в обществения живот.

В изградената, няколко месеца след откриването на

тяхната смелост да посочват недостатъците на това порочно общество, те се утвърдиха като водители на студентите към победата над несправедливостта.

За чест на института сме-ло може да се каже, че до 9. IX. 1944 г. почти няма научна работа в полза на капитализма, а още по-малко в подкрепа на национал-социалистическите домогвания. Тъкмо обратното, в най-забележителните работи по това време прозираше ясно и определена цел, а именно да се критикува съществуваща-

Стефанов, Бъров, Тодеш, Ранков, Станев, Хаджииванов, Тотев, Русенов, Ралчев, Спирков, Маринов, Павлов, Гаврийски и Кацаров са непосредствено свързани с нуждите на социалистическата практика, за теоретическото осветляване на социалистическото строителство.

Ценни изследвания в института са провеждали доцентите Беязов, Гроздев, Горанов, Т. Вълков, Гатев, Р. Ангелов и др. сега на работа в други висши учебни заведения.

Разбира се, представата не е пълна, тъй като нямаме възможност да посочим всички научни публикации, а такъв има особено що се отнася до младите научни работници, на които ние възлагаме твърде големи надежди. Не е възможно да се извърши цялостен и пълен анализ, разкриване приноса на всяка публикация. На научните сесии по факултет и общо за института е извършвала по-пълна и цялостна оценка на научната продукция.

Научният колектив си дава ясна сметка, че в неговата дейност, макар и значителна по обем, все още има какво да се усъвършенствува, че тя трябва да се насочва към овладяване на нови области на икономическите изследвания, за да стои на висотата на съвременните изследвания, които се проявяват пред науката от Партията и Правителството, особено сега, с възникването на новата система за планиране и ръководство на народното стопанство.

Доц. Ив. ДОЧЕВ
кандидат на икономическите науки, Зам. ректор на ВФСИ

основаното търговско училище в Берлин“.

Един голям търговец, със солиден капитал, лишава от наследство своите роднини. Той дарява за българския културен възход богатство от 50 милиона лева! Това не е израз на суета за увековечаване на името, а акт за гражданска доблест и героизъм. Дълбокият демократизъм на неговото дело личи най-добре от заключителните думи на завещанието: „Като принасям своята скромна лепта на народния олтар, свършвам с благопожеланието, че българският народ да културния напредък...“

Димитър Ценов дал и редица препоръки за бъдещето устройство и уредба на училището. Неговото желание било висшето търговско училище в Свищов да бъде „самостоятелно, независимо за себе си, но под контролата и управата на държавната власт и на съответното министерство“. Освен това, то да бъде пълно висше учебно заведение, а преподавателският му състав да се взема на най-способните лица по реда, както става в Софийския университет, с избран ректор за 3 или 5 години.

Така грижата на Ценов не се свеждала само до откриването на едно висше търговско училище, а главно — според него — било това училище да се е истинска наука.

Наистина, Ценов е бил достоян за чекмата на Мърквичка и Вешня! Единият го рисувал в цял ръст, а другият — възседнал кон. Но и двамата майстори предават едно: снаж на и стройна фигура, умно чело и живи очи, правилни и меки черти на лицето, от което лъха сърдечност и доброта.

На 21 май 1932 г. престанало да тупти голямото сърце на дарителя Димитър А. Ценов. Четири години след смъртта му, на 8 ноември 1936 година, неговият завет се изпълнил — Висшето търговско училище било тържествено открито. То заслужено носело името на своя дарител. А три години по-късно край „Каледо“ извисила снага белоснежната сграда на училището.

Живо е делото на Димитър А. Ценов...

Сега, студентите и преподавателите, свищовските граждани и гостите на града с радост разглеждат наскоро поставения барефел на Димитър А. Ценов. И всеки — гласно или мислено, отправя гореща благодарност към делото на дарителя, чиято щедрост и родолюбие остават за вечни времена.

Тодор БОРИСОВ

станал причина да бъде опожарен Свищов, тогава първо пристанище на Дунава. Изгорени били и всички складове на баша му и той от крупен богатш станал последен бедняк. Младият Димитър трябвало да напусне училището и да се завърне в България, за да изкарва сам прехраната си. До 1874 г. търгувал в Свищов, след което заминал за Румъния без всякакви средства. Първоначално той бил обикновен чиновник по железниците в Букурещ с твърде скромна заплата, а по-сетне се посветил изцяло на търговско-стопанска дейност. Тук работил до Освобождението.

След завръщането си поствил на служба в Министерството на външните работи, който той изпълнявал най-добросъвестно. Чиновническата кариера не го задоволила и той я напуснал доброволно, като се отдал на търговска дейност, която отдавна го привличала. Достигнал до завидно материално положение. Но той се стремил към богатство не за да живее охолно. Работил е тихо, живеел е скромно, за да направи състояние, което да остави за просветата на своя народ.

Всички автори, които са писали за Ценов, всички приятели и познати са единодушни по отношение на неговите човешки качества — трудолюбив, скромен, строго възпитан към себе си. Трудът бил единствен показател, по който той ценял хората. Неговият живот протичал твърде разумно: работа, туризъм, четене, лов. За него Европа не е само място, където може да прахоса спечеленото. Наред с търговските си интереси, Ценов изучавал чужди езици, от които най-добре владеел немски, френски, румънски и др.

Но онова, което обезсмърти името му, онова, което остави светла диря в нашата културна история е неговото голямо и благородно дело. Пораствал и живял във времето на националния подем на нашия народ. Димитър Ценов лелеял мечтата да бъде и той „чисто-годе полезен“ за напредъка на своята страна.

Навярно това го е накарало още през 1912 г. да напише тайно завещание, допълнено през 1920 г. с акт за нотариално дарение, с което дарява на държавата целия си движим и недвижим имот, като я задължавал, щом чистият доход от неговите имущества достигне 300 000 златни лева годишно, да основе в Свищов от прихода на фонда „едно висше търговско училище по подобие на германските висши учебни заведения и специално на неотдавна

46 рецензии и 4 прегледа. Това говори, че в Института за тях действително е била създадена обстановка за постигане на творчески успехи. Сегашният преподавателски състав на института е написал досега 41 самостоятелно публикувани монографии, 64 монографии, по местени в Годишника на института, 129 учебника и учебни помагала, 4 научно-популярни издания, 282 статии в списанието на института „Народно-стопански архив“, 142 статии в други списания, 55 рецензии, 17

шето социалистическо строителство поставя.

Днес не е трудно за нас да разберем и се съгласим с Енгелс, че капитализмът е язва, която разяжда развитието на културните форми в обществения живот. Сега всички имаме възможност да научим и добре знаем какво е принадежна стойност, труд и капитал, империзъм и грабителски войни, икономически кризи и причините за тяхното възникване. Известно ни е от опит, че примерът на социализма сплотява хората в све-

тот социалистически строителство поставя. Днес не е трудно за нас да разберем и се съгласим с Енгелс, че капитализмът е язва, която разяжда развитието на културните форми в обществения живот. Сега всички имаме възможност да научим и добре знаем какво е принадежна стойност, труд и капитал, империзъм и грабителски войни, икономически кризи и причините за тяхното възникване. Известно ни е от опит, че примерът на социализма сплотява хората в све-

НА ВИСОТАТА НА ИЗИСКВАНИЯТА

прегледа и много статии в ежедневния централен и местен печат.

Между основните публикувани работи заслужава да се отбележат трудовете на акад. Иван Стефанов, на акад. Бешков, на чл. кор. Тодор Владигеров, на проф. д-р. Тодеш, Ранков, Хаджииванов, Тотев, Русенов, Ралчев, Спирков, Маринов, Павлов, Гаврийски и др.

Характерно за научноизследователската работа е, че тя е поставена на високо теоретично равнище и в същото време осветлява практическите въпроси, които на-

та, защото той показва истинския път, по който трябва да върви човечеството, истинския хуманизъм и култура.

Ако обаче се върнем 36 години назад в онези дни, когато черните облаци на новата страшна война все по-ниско се надвесаха над човечеството, а примехът на Германия и Западна Европа убиваха националното самознание и гордост, ние ще можем да разберем и опенним истински огромното дело, извършено от първите преподаватели на института. Ако прелистим научните публикации на проф. Стефанов, Владигеров, Бешков и други научни работници по това време, ще останем учудени и възхитени от тяхната дълбока, себеприличаваща гражданска доблест и смелост да разкрият пороците на капиталистическото общество. И не случайно, именно заради

та капиталистическа система, да се разкрият нейните недъзи и историческа обреченост. Разбира се, чувството на справедливост налага да бъдем по-низкохителни към формулировките и изволите, като имат предвид тежките условия на това време. Ярко се открояват тази посока научноизследователските работи в областта на политическата икономия и икономическата политика, статистиката, отчетността и правото.

След освобождаването на страната, научният колектив на института, попълнен с нови и надеждни претани на социализма кадри, се зае с теоретическото разясняване на икономическите проблеми, свързани с практическите потребности на народната власт. Трудновете на професорите Владигеров,

ЗА ПРОМИШЛЕНИТЕ НАСАЖДЕНИЯ ОТ ЧЕРЕШИ И ВИШНИ В ОКРЪГА

Черешата и вишните са оош-ни видове, които най-рано снаб-дяват пазара с ценни плодове, еднакво пригодни за употреба в свежо състояние и за преработка в ценни продукти за износ. Ос-вен това при правилно отглеж-дане, дървчетата въстапят рано в плододаване, плодосът ред-овно и обилно, по-малко са въз-кителни към условията на место-растенето, много добре отплащат вложения труд и средства на кооператорите. Един човекден, вложен в оошарството, носи от 2 до 2,5—3 пъти повече доходи, от той вложен в ползването.

Черешата е била отдавна по-зната и широко засъпявана в ня-кои райони на Великотърновски окръг. Характерно при отглеж-дането ѝ обаче по онова време е, че тя е била засъпявана из-ключително в лозята.

Нуждите налагат и във Вели-котърновски окръг, по подобие на Кюстендилски и други окръ-зи, да се пристъпи към изграж-дането на промишлено-стокови насаждения. За това има и съот-ветни предпоставки. Тук се на-мира един от най-благоприят-ните за страната райони и микро-райони. Показател в това отно-

шение е лясковският микрорайон, в който плодосът зреят много-рано, развиват типичните за сор-та качества и плодосът всяка година. Ще бъде най-подходящо черешовите насаждения да се създават в обединените стопанст-ва в Лясковец, Поликраище, Долна Оряховица, Килифарево, Церова кория, Велико Търново и други. Вишните да се съсредо-точат в приланинската част на окръга — Златарица, Елена, Беброво и други, а в Свишовски район да се засъпят еднакво черешите и вишните. Всички тия

стопанства разполагат със скло-нови повърхнини с открити южни изложения и дълбоки, богати на вар почви. При правилен избор на месторастене и добра агротех-ника валежите по количество и разпределение са достатъчни за тия оошни видове и не е нуж-но напояване.

Новите насаждения трябва да се засаждат със съвременен сор-тимент, еднакво пригоден за пряс-на консумация, преработка и из-нос. Плодосът на черешовите сортове трябва да бъдат едри, по възможност с твърдо месо

(хрущялки) и тъмно оцветена ко-жица. Тия изисквания удовлетво-ряват сортове като „Моро“, „Бинг“, „Ланберт“, „Хелдфин-генска“ и други. Поради ценните си качества заслужават разпо-странение още сортовете „Ран-на черна едра“, „Дурон дж. ви-ньола I и II“, „Наполеон“ и „Дроганова жълта хрущялка“.

Плодосът на вишневите сорто-ве трябва да бъдат сравнител-но едри, с по-пълно месо, тъмно оцветена кожица и оцветен сок, приятна киселина и добре израз-ен аромат. На тия изисквания

и предадените сливи.

През тази есен тук отрано започна работа в оошните гра-дини. Работниците от Костели Каменари бяха първи. Послед-ваха ги бригадите от Петков-ни, Беброво и др. Така голяма част от есенно-зимните работи в оошните градини е из-вършена.

Предвижда се и разширява-не на площите за отглеждане на малини, на ягоди. Вече 100 декара площи за малини е ри-голана. В един от филиалите са засадени 81 декара ягоди.

Н. Петров

СТАРАТЕЛНИ СТОПАНИ

ДЗС — Беброво има 1802 декара с оошните насаждения. Значителна част от дървчетата са стари и от не особено пло-додаващи сортове. Това е по-следствие от недостатъчните гри-жи, полагани в миналото за тях. И друго — доскоро на този от-растъл се е гледало с пренебре-жение, тъй като се е смятало, че тукашните планински усло-вия са неподходящи. Основание за това са давали и приходите, които са били нищожни.

През миналата година бяха положени навремени и добри грижи за всички оошни насаж-дения. Окопаването край дръв-четата, тяхното варосване, по-чистването и пръскането с пре-парати бе извършено навреме и качествено. За всички тези и последвалите защитни меро-приятия резултатите са нали-це. На „Винпром“ са предаде-ни 248 тона ябълки, вместо заплапуваните 42 тона. С 10 тона повече от предвиденото са

ПРЕД ДЕНЯ

НА ТЪРГОВСКИЯ РАБОТНИК

СКРОМНОСТТА КРАСИ ЧОВЕКА

Възрастен клиент със сламена шапка влиза в ма-газин „Янтра“ — Велико Търново. Сигурно е пенсио-нер. Той се поспира и се чу-ди как да чака. Но прода-вачът зад везните бързо и сърчно тегли, връща ресто, опакова продукти. И опашка-та се топи, дядото е дово-лен, а магазинерът продъл-жава да бърза. Облеченият в бели дрехи „външеник на кантара“ е Трифон Тодоров Тонев.

Годините са посребрили косата му. Останало е да-леко детството в къщата на ратай, в бедното село, забрав-ени са първите години във Велико Търново, когато дъв-нем Трифон работеше в „Хлебна промишленост“, а вечер учеше. Това бяха най-трудните дни, най-тежките вечери. През 1954 година премина на работа в „Град-ска търговия“ и продължи да учи. Заредиха се отново дълги часове над книгите. А трябваше сутрин зад шап-ка да не му се спии, да е уч-тив и засмян. Въпреки всич-ко той завърши средно об-разование.

Най-напред работеше в халите. Нали знаете онова малко магазинче, което е от-ворено почти непре-къснато, даже и в не-деля? Там той доназа, че и в малкия магазин чо-век може да е полезен на хората, да спечели тяхното доверие. После го премести-ха в магазина на самооб-служване. В първия такъв магазин във Велико Търно-во, Колко много хора ходе-ха тогава там; всеки искаше да си купи от магазина без продавач. По това време бе-ше и обмяната на парите. Много напрежение и нервн струваха на Трифон смесе-ните цени, новите монети. Но и тук упоритостта му наиди.

Сега всички знаят, че ра-боти в магазин „Янтра“.

Виолета ОСТРОМСКА

ПРЕД СВОЯ ПРАЗНИК

Трудовите постижения на колектива на ГТП „Здрав-на храна“ — Свищов не са мал-ко. Досега планът по стоко-оборота е изпълнен 101.23 на сто, а за кукунешната про-дукция — 101.91 на сто.

Между отделните бригади обекти се разгара благо-родно социалистическо съ-ревнование. През тази годи-на броят на първенците в чест на празника се увели-чава, защото в работата на много обекти се чувствва значително подобрение. От-криха се и нови обекти, сфор-мираха се и нови бригади. За това и мероприятията, приети в плана за чествва-нето на празника, не са мал-ко. В негова чест ще се съ-стои среща на бригадите за комунистически труд, която

ще се състои на 9 декември в новата кафе-сладкарница.

До Деня на търговския работник ще бъдат направен-ни няколко проверки по обекти за състоянието на културата на обслужването, хигиената, асортимента на стоките и други. На най-добре представилите се обек-ти ще бъдат раздадени на-гради. Подготвят се всички за посрещането на колекти-ва от ГТП „Здравна храна“ във Велико Търново, който ще дойде да обмяна на опит в града ни и ще изнесе кон-церт.

Зареждането на обектите с богат асортимент от сто-ки е задача № 1 не само за стоководителите, а и за целия колектив на предприятията.

А. НЕСТОРОВА

Бригадата за комунистически труд „Пеню Пенев“ с ръководителя Димитър Трифонов и буталковото отделение на ДИП „Марек“ — Полски Тръмбеш редовно презизнява производствения си план. Вместо по 2800, бригадата пълни с олио по 3000 буталки на смяна.

3)

Условието, че всеки рак произ-хожда от придатък, дава въз-можност усилията на противоро-ковата борба да се насочат, от една страна, към откриване на предраковите изменения и тях-ното своевременно лечение, а от друга — към излизане и от-страняване причините, които ги предизвикват в условията, при които живеят и работят хората.

В днешно време много голямо значение за откриване на пред-раковите изменения или начални — напълно личими форми на рак, се отдава на профилактичните прегледи с онкологична насоч-ност. Чрез профилактичните прег-леди се пристъпва активно към човека за откриване на такива заболявания, които още не са да-ли съвсем ясни признаци.

Такива прегледи се провеждат по учреждения и предприятия, а селата и градовете на нашата страна от 1956 година. Обикнове-но се обхваща засага женското население над 30 години въ-зраст и омъжени жени, независимо от възрастта им. Тези прег-леди се извършват от лекарите акушер-гинеколози в градовете и лекарите и акушерките в сел-ските здравни заведения.

Именно при провеждане на тези прегледи, което обикнове-но става в есенно-зимни месеци, е необходимо активното участ-ие на цялата общественост за 100 процента явяване на жените на преглед. Тук е необходимо висо-ко съзнание за отговорността на всеки гражданин към собственото му здраве. Необходимо е чрез здравни беседи населени-ето да бъде запознато при какви смущения на здравето си трябва да търси лекарска помощ. Осо-бено важно е системното явява-не на диспансеризирани болни на периодичен контролен преглед, който има за цел системното им наблюдение и своевременно про-веждане на лечение при необхо-димост.

Познавайки редица от факто-рите, обвивявани като причини-тели на рака, ние сме в състо-яние да проведем широки про-филактични мероприятия, които мо-гат да ни гарантират успех в противораковата борба.

Възможно е да се защитят

Д-Р К. МАНОИЛОВ

откритите части на тялото от продължителното въздействие на ултравиолетовите лъчи, излъч-вани от слънцето, при тези ка-тегории работници, които по-ради естеството на своята работа работят на открито. По този на-чин ние ще се предизвика от въз-никването на кожения рак.

От особено важно значение е спазването на правилата на лич-ната хигиена за предпазване от развитието на рак на долната устна, устната кухина и езика.

Редовното и умерено хранене с пълноценна на белтъчини, ма-нини, въглехидрати и витамини храна също е важно профилак-тично условие. Необходимо е да се избягват силни подправки, ал-кохолни напитки, употребата на гореща или много студена храна, защото те предизвикват такива възпаления и изменения на ус-ната кухина и стомашно-чревния апарат, които водят до смущение и в обмяната на веществата, смущение в нормалната дейност на черния дроб, съществено сълята система и преждевременно изто-пяване на организма. Всичко това създава условия и способ-ства възникването на раковия процес и неговото развитие.

Възможно и крайно необхо-дим е да се провеждат хигиенно-оздравителни мероприятия, га-рантиращи чистотата на възду-ха, почвите и водата.

Противораковата борба в на-

до голяма степен отговарят пло-досът на сортовете „Унгарска вишня“ (Панди), „Кохова виш-ка“, „Монморенси“ с къса дръж-ка, „Сенсета морела“, „Остхайм-ска вишня“, „Сладковинна ран-на“ и други.

При правилно комплектуване на насажденията със сортове с различен срок на зреенето, при-мерно „Ранна черна едра“, „Мо-ро“, „Бинг“, „Наполеон“ и „Хел-дфингенска“, срокът на берит-бата може да се удължи на 30 дни и да се осигури пълно оп-лождане на цветовете. Със засаж-дането и на няколко вишневи сорта, снабдяването на пазара с плодосът от едно насаждение мо-же да се удължи на 40—45 дена.

По такъв начин до голяма сте-пен ще се намали трудовото на-прежение при беритбата.

Промислените насаждения от вишни и череши ще носят доходи на стопанствата само при прави-леното им създаване и отглеждане. За целта е необходимо да се създаде условия за бързо изграж-дане на короната и възможно по-рано въстапване в плододаване.

Това налага предпоставки на торояване на площта с по 4—6 тона оборски тор на декара, 80—100 кг суперфосфат и по 50—60 кг калиеви торове. При всички случаи е задължително риглова-

нето на площта на дълбочина 60—70 см.

Сериозно трябва да се помисли и за броя на дървчетата в един декара. Опитът на редица страни показва, че съставянето (до из-вестен предел) води до получаване на по-големи добиви от декара. За нашите условия правилно ще бъде черешите да се засаждат ред от ред на 7—8 м, а в реда на 6—7 м, а вишните — съответно 6—7 на 5—6 м. При тия разсто-яния в един декара ще засадим от 18 до 24 черешови и от 24 до 33 вишневи дървчета.

При склоновы повърхнини ре-досът се разполагат напречно на склона, а на равни терени перпендикулярно на господству-ващите ветрове. При засаждане-то не бива да допускаме в един ред да попадат дървчетата от раз-лични сортове. За всеки сорт се отделят по няколко реда в зави-симост от това дали е основен за даденото насаждение или е допълнителен (второстепенен). В промишлените насаждения опре-деленият ред от сортове се пов-таря няколко пъти. По такъв на-чин се осигурява пълно опраш-ване между сортовете и се улес-няват мероприятията по отглеж-дането на дървчетата и прибира-нето на реколтата.

Преди засаждането всяка дуп-

ка се запълва със смес, състояща се от 15—30 кг добре утгил обор-ски тор, 1000 г суперфосфат и 150 г калиеви торове.

Желателно е дървчетата да се засаждат през есента, като се спазват всички изисквания относ-но подготовката на кореновата система, дълбочината на засаждан-е, уплътняване на корените с почва и др.

През пролетта, след премина-ване на студосите, но преди ве-гитацията, се извършва резит-ба за формиране на дървчетата. При черешата формираме етажна, а при вишните подоброена етажна корона.

Веднага след първата обработ-ка на почвата трябва да се на-прави и мулчиране на околосъб-лените кръгове със слама или оборски тор. В неподвижните рай-они засага няма друго по-ефикас-но средство за запаване на вла-гата в почвата. По такъв начин осигуряваме висок процент на при-хващане на дървчетата, което во-ди до запазване единството на насажденията и спестява допъл-нителен труд и средства за под-саждане на загиналите дървчета.

Георги С. ПРОДАНОВ
научен сътрудник при Опитна
станция по оошарство — Дряново

Из науката и техниката

Български патенти в чужбина

През последните няколко години над 100 български изобретения бяха регистрирани в повече от 300 страни. Дока-то през 1960 година в Инсти-тута по рационализация в Со-фия бяха приети 65 изобрете-ния, то през миналата година те достигнаха 608. Фактът го-вори сам за себе си.

Едно от тези изобретения представлява особен интерес. Става дума за разработеният от инж. Никола Белопитов метод и съоръжения за елек-тронско нанасяне на благо-родни твърди и други благо-родни метали посредством ро-тационна шайба с дозирано налягане върху наляганата повърхност. Този метод беше патентован в Белгия и пред-извика жив интерес в много страни.

Във Франция беше патенто-вана създадената по откритие на Никола и Димитър Гуго-ви въздухомеханична система за сваляне на токовоземател-ните пръти на тролейбусите при откътането им от контактната мрежа или по желание на шо-фьора. Това се осъществява посредством електрическа ко-манда.

Това изобретение очевидно ще намери широко приложе-ние в тролейбусната мрежа не само у нас, но и в чужбина.

РЕАКТИВЕН АПАРАТ ЗА ИНЖЕКЦИИ

В един доклад, изнесен пред международната конференция по ваксините, д-р Милар от Здравната служба на САЩ изнесе данни за нов реактивен апарат за инжекции. Според него автоматичният апарат за „реактивно инжектиране“ мо-же да революционизира вак-синирането, защото пациентите

те, изглежда, предпочитат но-вия начин.

Д-р Милар заяви, че са на-правени повече от 150 000 опит-ни ваксинации с новия апарат. „Реактивните“ апарати за инжектиране вкарват ваксина-та направо през порите на ко-жата и правят инжекционната игла напълно излизана.

НОВ СТОМАТОЛОГИЧЕН МАТЕРИАЛ

Смята се, че наскоро бри-танските зъболекари ще започ-нат да запълват повредени-те зъби с нова материя, пре-дотвръщаща кариеса, в чието основа влиза лепкавият екст-ракт от обикновените морски миди.

Група изследователи в об-ластта на стоматологията са открили, че естествената леп-

кава — циментоподобна, мате-рия на мидите ще приляга от-лично към зъбния емайл. Ма-териалите, които се използват постоянно за запълване на развалени зъби, не прилепват идеално към зъбния емайл и оставят дупчини, през които преминават влагата и бакте-риите, вследствие на което гни-енето продължава.

ВЪЗРАСТА НА КЪТИНЕНИТЕ

Както смятат ленинградски-те специалисти, съвременните континенти — относително ус-тойчиви участъци на земната кора — съществуват от три милиарда години. Те са изъ-нени, че дълбоките (до 50 ки-лометра) пукнатини в източ-ната част на Балтийската ге-ологична платформа са въз-никнали именно по това вре-ме и са предизвикани от втвърдяването на земната ко-ра. Докторът по геология Ки-рил Шуркин, който отглавя-

ваше една научна експедиция в Северна Карелия, съобщи на кореспондент на ТАСС, че ре-зултатите от нейната работа „ще уточнят представата за формирането на земната ко-ра“.

В района на проучванията членовете на експедицията са открили неизвестни досега съ-четания на скални маси. Спо-ред тях в тези места по-късно са се образували залежи от някои редки метали и по-спе-циално никел.

Спиране растежа на тумора, предпазване появяването на раз-сейки в други органи и систе-ми, а нерядко и пълно ликвиди-ране на туморния процес е възможно днес при някои форми на рака и прилагането на ком-плексно-хирургически и лъче-ви методи, допълнени с химио и хор-монотерапия.

Не са редки вече случаите, когато след успешно проведено лечение болният се избавя от тежки страдания, продължава се неговият живот и дори се връща отново към труд.

Успехът на всички участници в борбата срещу рака са насоче-ни сега към стремеж за осигу-ряване на такъв резултат при всич-ки страдащи от рак — това всъщност очакват днес неща-стните и искащи очи на болния от рак, на този, който страда от заплахата от ракова болест — това днес с нетърпение очаква цялото човечество.

При туморния процес възник-ва видимо най-често местни яв-ления, но заедно с това са на-лице и общи нарушения в целия организъм. Това именно налага приложението на комплексно ле-чение, което умело да се съче-та местното и общо въздействие върху проявите на туморния процес. За някои злокачествени ту-мори е достатъчно прилагане само на хирургическо лечение.

За други само лъчевото лечение може да доведе до стабилизи-ране на процеса или до пълно из-лекуване. Под въздействието на рентгеновите лъчи и гама излъч-ванията при слабо повлияване на здравите тъкани в повечето слу-чаи се постига разрушение на ра-ковите клетки и тъкани. Оздравителният процес зависи изклю-чително от чувствителността на раковите клетки към прилаганите лъчи. По-голяма част от тумори-те се повлияват добре, но има и такива, които не се повлияват от лъчите.

Лъчевото лечение на злокач-ествени тумори има това пред-имство, че то позволява по без-болезнен начин бързо да се по-стинге добър терапевтичен ре-зултат. Обаче една голяма част от злокачествените тумори подле-жат наложително на хирургиче-ско лечение. При хирургическото лечение напоследък са създадени

рециди нови методи, които позво-ляват оперативно отстраняване на рака на белия дроб, хранопро-вода, стомаха, млечната жлеза, матката, правото черво и др. ор-гани. Трябва да се отбележи, че при него са постигнати значи-телни успехи.

Лекарственото лечение на зло-качествените тумори на различ-ните органи и системи в настоя-ще време представлява най-новия проблем на онкологичната наука.

Лекарствените противоракови препарати се прилагат в зависи-мост от естеството на туморния процес, самостоятелно или в ком-бинация с хирургическото и лъче-во лечение. Преимуществата на лекарственото лечение се състоят в това, че въвежданият в ор-ганизма медикамент има възмож-ност чрез кръвта да се разнесе до всички органи и системи и да въздейства на тумора, незави-симо от това къде се намира той.

Днес са известни много проти-вотуморни препарати, които с ус-пех се прилагат за лечение на различни видове тумори, особено заболяванията на кръвта. Към медикаментозното лечение на зло-качествените тумори се отнася и приложението на хормонални пре-парати. Засага най-често и с най-голям успех се прилагат мъж-ки и женските полови хормони и тези, произведени в кората на надбъбречните жлези.

Изнесените на конгреса данни за лечението на злокачествените тумори вдъхват надеждата, че е близък денят, в който ще бъдат синтезирани медикаменти, унищо-жаващи напълно раковите клет-ки, а с това и раковото заболява-не.

Борбата срещу рака е трудна и тежка. Наистина, съвременни-те мерки против рака не отгова-рят на социалните изисквания в настояще време, които са еднак-ви за всички народи на света. Но не бива да забравяме, че го-лемите усилия на учените от ця-лата свят едновременно, естесче-но, еженинотно се увеличават с но-ви успехи, които в скоро време ще бъдат в състояние да решат раковия проблем.

Край

в „БОРБА“

Стр. 3, бр. 145, 3, XII, 1966 год.

